

Zveza Ljudskih Tradicijskih Skupin Slovenije
Slovenian CIOFF® National Section

Bilten

Št. 3, letnik XIII.

julij 2014

Vsebina

Magdalena Tovornik:	Beseda predsednice	39
dr. Bruno Ravnikar:	Festival Alpe – Adria	40
Samo Rumež:	Festivali 2014	42
Alenka Klemenčič:	Mednarodni folklorni festival Folkart 2014....	44
Frida Car:	Mednarodni festival folklore v Črnučah	45
Brane Šmid:	VIII. mednarodni folklorni festival Kozje	47
Maša Kumperger:	Napotki pri organizaciji mednarodnega otroškega festivala	48
Lucija Rifel:	Kamniški folklorniki v vrtcu	49
Tjaša Ferenc:	Prireditve in izobraževanja v okviru folklorne dejavnosti JSKD RS	50
foto: Janja Ravnikar:	Utrinki z Alpe – Adria 2014.....	51

Bilten je brezplačno glasilo članov Zveze ljudskih tradicijskih skupin Slovenije in izhaja štirikrat letno.

Naslov: Zveza ljudskih tradicijskih skupin Slovenije
Glavni trg 7
p. p. 173
4000 Kranj
e-pošta: cioff-slovenia@cioff.org
internet: www.zltss.si

Bilten ureja Uredniški odbor:
glavna urednica Janja Ravnikar
član Janez Florjanc
član Božidar Fabjan

Prispevke pošiljajte na: janja.ravnikar@gmail.com

Bilten se nahaja tudi na spletni strani ZLTSS: www.zltss.si.

Vsebina člankov izraža avtorjevo mnenje in ne mnenja uredniškega odbora.

Naslovnica: Glavno mesto Ljubljana (Ljubljana). Valvasor: Slava Vojvodine Kranjske XI, 236/337 id.

Beseda predsednice

Prva polovica leta je za nami in precej načrtovanih aktivnosti ZLTSS se je že zgodilo. Nekaterne naše članice so zabeležile visoke jubileje svojega delovanja in se zvestemu občinstvu oddolžile s celovečernimi koncerti, druge so organizirale načrtovane CIOFF® festivale in gostile tuje folklorne skupine, mnoge pa se intenzivno pripravljajo na gostovanja v tujini.

Osrednja dogodka ZLTSS sta bila sestanek CIOFF® Sektorja za Centralno Evropo in 10. CIOFF® festival Alpe–Adria. Oba dogodka sta potekala v Kranju, prvi od 28. 5. do 1. 6., drugi od 31. 5. do 1. 6.. Častna pokroviteljica obeh dogodkov je bila Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, soorganizator pa JSKD RS in njegova območna izpostava Kranj ter Mesna občina Kranj. Vsem se za njihovo sodelovanje iskreno zahvaljujemo! Udeleženci CIOFF® sestanka so se v velikem številu odzvali vabilu. Posebej številni sta bili delegaciji sosednje Nemčije in Avstrije, ki bo organizatorica obeh dogodkov naslednje leto. Niso se odzvali člani tega Sektorja iz Armenije, Ukrajine in Gruzije, ki imajo stalne probleme s pridobivanjem vize za vstop v države EU. Zaradi bolezni je ostala doma napovedana številčna delegacija Izraela. Sestanka se je udeležil tudi lani izvoljeni predsednik svetovnega CIOFF® gospod Philippe Beaussant, Francija. Sestanek je pod novim predsedovanjem gospe Susanne Kramer iz Luksemburga zelo uspel, saj so bile obravnavane vsebine prvič zelo konkretne in aktualne. Naša večerna druženja so prijetno popestrili člani FS Sava in Ozara iz Kranja, za kar se jim najlepše zahvaljujem. Festival Alpe–Adria je potekal v soboto. Sestanek, ki smo ga imeli predsedniki CIOFF® vseh štirih držav, je naklonjen ideji, da festival znova vrnemo na obdobje od petka do nedelje, kar pa zahteva več finančnih sredstev. Ocenio festivala bo v tem Biltenu podal dr. Bruno Ravnikar. Omenim naj le, da bi si festival zaslužil več gledalcev, tudi iz vrst naših članic, ki jih je bilo na lepem Letnem gledališču Khislstein v Kranju zelo malo. Če ne cenimo dela drugih, ne smemo pričakovati, da bo kdo cenil naše.

Oktobra se bomo v Bautznu v Nemčiji udeležili Kongresa CIOFF®. Doma bomo jeseni spremljali še nekaj festivalov in načrtovane nastope naših članic. Vsem, ki odhajate na gostovanja, želim dobre nastope in prijetno druženje z drugimi članicami CIOFF®. Oboje je enako pomembno, saj so festivali priložnost za spoznavanje drugih tradicijskih kultur, ustvarjanje kulturnega dialoga, razumevanja razlikosti in krepitev miru v svetu.

Magdalena Tovornik, predsednica ZLTSS

Festival Alpe – Adria

Deseti jubilejni mednarodni folklorni festival Alpe – Adria je, po že ustaljenem redu, tokrat 31. maja ZLTSS organizirala v Kranju in je časovno sovpadal s srečanjem delegatov srednjeevropskega sektorja CIOFF®. Sodelujoče skupine so se najprej predstavile dopoldne v povorki in kratkim sporedom v mestnem jedru, zvečer pa so nastopile v letnem gledališču starinskega dvorca Khislstein.

Napoved naših severnih sosedov, da se bodo predstavili kar s petnajstimi najboljšimi pari z **Vzhodne Tirolske**, nas ni popolnoma prepričala o upravičenosti te izbire. Postaviti toliko parov na oder zahteva istočasno tudi njihovo zadovoljivo uplesanost, te pa po le eni skupni vaji (po lastni izjavi) ni bilo moč doseči. Zato smo lahko opazili niz neenotnih korakov in obratov v sicer zahtevnih figurah *landlerja*. Nekateri plesalke niso obvladale sporeda in so pogledovale k sosedam, kako plešejo. Vprašljiva je bila tudi izvedba fantovskega *platlerja*. Harmonikar je bil zanesljiv in je bistveno prispeval k boljšemu vzdušju na odru. Pokarati je treba disciplino skupine, ki je za odrom povzročala hrup, ki je motil tudi občinstvo.

Pravilo, da kvantiteta vodi h kvaliteti, tokrat ni obveljalo. Spomnimo se na pripravljenost organizatorjev mariborskega Folkarta, ki je pred leti, zaradi dobrega sosedskega sodelovanja, bil pripravljen vključiti v svoj zaključni spored plesalce iz sosednje Zgornje Štajerske. Približno enako število parov je predstavilo enake spodrsaljake kot tokrat Vzhodni Tirolci. Razumljivo je, da organizator Folkarta sosedov ni več vabil na svojo zaključno prireditev.

Italijo je tokrat zastopala furlanska skupina **Pasian di Prato**, ki nam ni neznana. Predstavila se je s tehnično zelo usklajenim sporedom in dobro pripravljenim številnim orkestrom. Njihove noše so predstavljale rekonstrukcijo muzejske noše v Vidmu in so bile odrsko sprejemljive. Močno pa je bil vprašljiv spored, ki je odstopal od znanih furlanskih plesov. Skupina sama spreminja svoje plese in si izmišljuje nove. To velja tako za njihovo skladbo *Aiar di bon timp* kot tudi ples *Pasianote*, medtem ko plesna točka *Roseane* nima ničesar skupnega s plesom iz Režije, kot je bilo napovedano. Zato moramo skupino oceniti kot izvajalsko dobro, a popolnoma stilizirano. K temu so prispevali tudi (pre)številni pokloni, ki so imeli za cilj izvajalci pri občinstvu priznanja (aplavze).

Hrvaški folklorni ansambel **Filip Dević** iz Splita se je predstavil z dvema koreografijama. Dubrovniška poskočnica *Lindo* je bila izvedena ob spremljavi tristrunskega godala *lijerice* in šaljivih napovedi *zapovednika plesa*. Žal je prišlo med izvajanjem plesa do padca mikrofona, a je godec vseeno zanesljivo vztrajal do konca. Verjetno je to nekoliko slabo vplivalo na vzdušje izvajalcev, saj smo to koreografijo videli tudi že v boljši izvedbi. Neprimerno bolje so bili izvedeni *Stari splitski plesi* v svečani noši iz druge polovice 19. stoletja, katere je odrsko priredil starosta hrvaških folkloristov Branko Šegović. Videli smo ples *monfrina*, *čtworka* in polko *šaltin*. K pravemu vzdušju je v tej točki mnogo prispevala dobra mandolinska spremljava.

Slovenijo sta letos zastopali dve skupini. V prvem delu se je predstavila skupina **Brdo** iz Kranja, ki deluje v okviru Zveze srbskih društev. Predstavila je svatbeni obred na belo nedeljo v Gruži, južnem delu osrednje Srbije. Dinamika plesa je bila enakomerno stopnjevana in je dosegla svoj višek na koncu točke. Ples je dobro spremljal številen orkester, ki pa je edini ta večer igral po notah. V drugem delu je sklepna točka festivala pripadala domači skupini **Sava**, ki je solidno predstavila ples alpskega plesnega področja *štajeriš*, *svatbene polke*, *mazurko*, *zibenšrit* in *ples s svatbeno pogačo* ter tako poskrbela za dostojen zaključek letošnjega festivala Alpe – Adria. Spored je dopadljivo in razumljivo vodila in tolmačila od začetka do kraja napovedovalka *Irena Ham*.

Letno gledališče Khislstein izgleda na prvi pogled idealno za tovrstne prireditve. Na žalost so spored motile nekatere tehnične pomanjkljivosti. To velja predvsem za vhod in izhod izvajalcev na oder. Prostor je zelo ozek in onemogoča hitrejšo zamenjavo ansamblov. Mimo tega je bil tudi nevaren, saj so morali izvajalci stopati preko kovinske noge večjega nosilca, a se k sreči ni nihče poškodoval. Ozvočenje je bilo lahko boljše, čeprav so bili na razpolago viseči mikrofoni. Motili so akrobatski skoki tonskega tehnika na oder in z odra, ko je moral vsakokrat prilagajati mikrofone. To bi lahko rešil drugi tehnik, ki bi bil vseskozi na razpolago za odrom. Neprijetnost za občinstvo predstavlja tudi zahodna stran prizorišča, ki je nezaščitena in odprta vetru, zato so bili ob koncu prireditve gledalci, zlasti še na višjih sedežih, dobro premraženi. Mogoče je bil tudi zaradi tega obisk slabši od pričakovanega. Prihodnji festival Alpe – Adria bo 30./31. maja 2015 v Celovcu.

dr. Bruno Ravnikar, predsednik strokovnega sveta ZLTSS

Festivali 2014

Spoštovani člani ZLTSS Slovenije, dovolite mi, da vas pozdravim tudi v imenu vseh nas, organizatorjev slovenskih folklornih festivalov. Po večletnem trudu nam je v našo Zvezo uspelo zvabiti festivale, za katere smo vedeli, da so v našem prostoru prisotni že dalj časa, in kar je še bolj zanimivo, da so njihovi organizatorji že vrsto let tudi naši člani. Očitno so se karte obrnile nam v prid in tako lahko letos ponosno zremo v najbolj bogato festivalsko leto ZLTSS. V svetovnem CIOFF® koledarju imamo namreč objavljenih kar 13 mednarodnih folklornih festivalov.

Od teh se jih je nekaj že odvilo, nekaj jih je pred vrati, spet preostali pa bodo poskrbeli za barvito jesen. Od tistih, ki so svoje poslanstvo za letos že izpolnili, se bi za vložen trud in opravljeno delo zahvalil organizatorjem Mednarodnega otroškega folklornega festivala **Ringaraja**, organizatorjem 10. **SloFolka**, organizatorjem Mednarodnega otroškega folklornega festivala **FOS Predoslje** in organizatorjem Mednarodnega folklornega festivala **Kozje**. Ob naštetih je za nami tudi festival **Alpe – Adria**, ki ga vsake štiri leta organizira tudi naša Zveza in o katerem je več mogoče prebrati v samostojnem članku. Prav tako je za nami **Jurjevanje** v Črnomlju, ravno kar pa smo zaključili z mariborskim **Folkartom** in **Otroškim Folkartom**.

Na tem mestu bi želel opozoriti na težavo oz. neprijetnost, s katero so se srečali organizatorji festivala v Kozjem. Organizatorji so v času priprav na letošnji festival odpovedali možnost sodelovanja skupini iz Srbije, saj so se dogovorili, da bodo priložnost ponudili skupini FS Mladost iz Ljubljane. Ti so jim svojo udeležbo tik pred začetkom festivala odpovedali in zaradi termina odpovedi, festival je bil dejansko že pred otvoritvijo, onemogočili, da bi v tako kratkem času našli nadomestilo za njihovo skupino. Verjetno ni potrebno posebej poudarjati, da organizatorji festivalov ogromno truda in energije vlagamo v organizacijo festivala, še posebej pa v zagotavljanje kvalitetnih in zanesljivih skupin. Tovrstne odpovedi, še posebej, ko gre za skupino v domačem okolju, so za organizatorje stresne, saj za seboj potegnejo nepričakovane spremembe programa dogovorjenih gostovanj in podobnega. V upanju, da se takšne situacije več ne bi ponavljale, prosim vse predstavnike 'domačih' folklornih skupin, da v bodoče poskrbite, da svoje odločitve o udeležbi na

folklornih festivalih sprejemate odgovorno in upoštevajoč realne možnosti za udeležbo na festivalu, ki ste mu svojo prisotnost potrdili.

In ker je za nami že polovica koledarskega leta, je prav, da zapišem, kateri festivali nam že trkajo na vrata. Pred nami je v poletnem času še **MIFF** v Piranu (2. 7. – 6. 7. 2014). Jesensko sezono festivalov bodo pričeli organizatorji festivala **Od Celja do Žalca** (8. 9. – 14. 9. 2014), gostujoče skupine na njihovem festivalu pa se bodo predstavile tudi v okviru festivala **Dnevi narodnih noš** v Kamniku (11. 9. – 14. 9. 2014). Istočasno bodo za predstavitev raznolike ljudske dediščine poskrbeli tudi organizatorji **Svetosavskega folklornega festivala** v Kranju (11. 9. – 15. 9. 2014). September pa bo pisan tudi v svetu otroške folklore, za kar bodo že šestič zapored, konec meseca, poskrbeli organizatorji festivala **'Pozdrav jeseni'** v Loki – Rošnji.

Naše več kot polno festivalsko dogajanje bomo zaključili v mesecu oktobru z Mednarodno folklorno manifestacijo **Razigrana mladost** (15. 10. – 18. 10. 2014) v Kranju in z Mednarodnim otroškim folklornim festivalom **Artiče & Brežice** (15. 10. – 19. 10. 2014) na lokacijah, ki sta sestavni del imena festivala.

Na tem mestu lahko ponosno ponovim, da v časih, ko organizatorjem festivalov gospodarske razmere in družbeno politična situacija v državi niso naklonjene ter za marsikaterega izmed nas predstavljajo zelo resno grožnjo za obstoj festivala, organizatorji slovenskih festivalov več kot uspešno skrbimo za spoznavanje bogatega ljudskega izročila z različnih koncev sveta in uspešno uvrščanje Slovenije na mednarodni zemljevid folklornih festivalov. Zagotovo je v danem trenutku leto 2014 z vidika številčnosti festivalov rekordno leto naše Zveze. Da vam olajšam delo, zgoraj je naštetih 15 mednarodnih folklornih festivalov, od tega jih je kar 13 objavljenih v svetovnem CIOFF® koledarju.

In kaj zapisati na koncu? Velik in iskren 'hvala' vsem organizatorjem, ki ste svoje delo letos že opravili, in po drugi strani obilo uspeha, potrpežljivosti, pozitivne energije ter volje tistim, katerih festivali so še pred nami. Vsem članom ZLTSS pa seveda organizatorji festivalov kličemo: »Vabljeni na naše festivale!«

Samo Rumež, predstavnik slovenskih festivalov pri ZLTSS

Mednarodni folklorni festival Folkart 2014 **Maribor, 24. 6. – 28. 6. 2014**

Največji slovenski folklorni festival se je v Mariboru odvijal že 26. leto zapored. Množice obiskovalcev vse dni festivala, odlično obiskani nastopi po mariborskih ulicah in trgih, odmevne povorke po obrežju reke Drave in po mestu, vse to priča, da je edini slovenski folklorni festival, ki ustreza vsem določilom svetovnega nevladnega združenja CIOFF®, upravičeno kot prvi tovrstni festival v svetu dobil priznanje UNESCO, in sicer v luči Konvencije o varovanju nesnovne kulturne dediščine.

Težko je razumeti, da je bil posledično zaradi ogromnih težav mednarodnega multikulturnega Festivala Lent, ki spada med 50 največjih festivalov v Evropi, v nevarnosti tudi Folkart. Še težje je razumeti, da mestne oblasti, še posebej pa Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, ne dojameta izjemnega pomena največjega slovenskega folklornega festivala, ki je predhodnik Festivala Lent. Obnašata se mačehovsko in namenjata sramotno nizke prispevke za izvedbo. Upajmo, da bo nekje v prihodnosti sonce posijalo tudi za mariborski Folkart! Kot festival, ki uživa tudi posebno mesto na evropskem in svetovnem folklornem nebu, bi si zaslužil večjo pozornost države.

Praznik folklorne ima v Mariboru ogromno privržencev, obiskovalci pa prihajajo od blizu in daleč, iz vse Slovenije in sosednjih držav. V letošnjem letu je program ponovno navdušil ljubitelje svetovne in slovenske folklorne; skupine iz Argentine, Guamskih otokov, Japonske, Portugalske, Srbije in Turčije so občinstvo ponovno dvignile na noge. Pridružile so se jim slovenske skupine, in sicer gostitelji tujih skupin, marljivi člani Akademске folklorne skupine Študent iz Maribora, Akademška folklorna skupina Ozara iz Kranja ter Folklorno društvo Rožmarin iz Dolene.

Nazdravimo na prihodnje leto in že 27. Folkart ter na upanje več kot zasluženega priznanja srčnosti ter zagnanosti celotne organizacijske ekipe!

Alenka Klemenčič, producentka Folkarta, Narodni dom Maribor

Mednarodni festival folklorne v Črnučah

Međimursko folklorno društvo Ljubljana (MFDL) je bilo ustanovljeno 4. 2. 2013. Svoje korenine je društvo imelo v *Folklorni skupini Prvi korak* v okviru Hrvaškega kulturnega društva Međimurje, Ljubljana, v katerem folklorna skupina ni našla skupnega jezika z vodstvom društva, ki skupini ni omogočalo pogojev za razvoj in nastopanje v okviru in obsegu, kot so člani folklorne skupine želeli in zahtevali. Da bi dosegli obseg vaj in nastopov, ki zagotavlja kvaliteto, so se člani skupine *Prvi korak* odločili in ustanovili že omenjeno MFDL. Že nekaj mesecev po začetku delovanja smo organizirali **1. Mednarodni festival folklorne v Črnučah**. Člani društva smo se za to odločili, da ne bi razočarali naših povablencev na festival, ki smo jih že prej povabili kot *Folklorna skupina Prvi korak* kljub temu, da nam staro društvo ni želelo pomagati. Naloga je bila zahtevna in obsežna, zlasti po finančni plati, saj smo kot novo društvo bili odrezani od vseh virov financiranja iz javnih skladov. S skupnimi močmi nam je to kljub vsemu v lanskem letu tudi uspelo. Člani smo bili donatorji, kuharji, peki peciva, tonski mojstri, voditelji, tiskarji, slikarji, oglaševalci, delavci, čistilci ... Tudi pokrovitelj festivala je bil naš član, Ivan Hrkač. Delali smo prav vsi, brez izjeme. Polna dvorana Kulturnega doma v Črnučah je bila navdušena nad skoraj dvournim programom plesa in petja ter hudomušnim vodenjem voditelja Borisa Carja. Mnogo članov je poiskalo izvirne spominske predmete in jih prineslo s seboj, tako da smo jih lahko razstavili v avli Kulturnega doma v Črnučah.

Cilj nam je bil, da obiskovalcem prikažemo kvaliteten in raznolik program, hkrati pa društvo ne obremenimo preveč, zato smo povabili folklorne skupine iz bližnje okolice, in sicer slovenski društvi, hrvaški društvu, srbsko društvo, bošnjaško društvo in ukrajinsko društvo. Vstop na prireditve kot na vse naše prireditve je bil brezplačen.

MOL četrtna skupnost Črnuče in PGD Črnuče so nam omogočili brezplačno uporabo svojih prostorov. Materialno so nam poleg članov društva pomagala tudi črnuška podjetja Pro Horto Strgar, Gostilna in pizzeria Rogovilc, Pizzeria Papirus, trgovina Doni Ahmetaj Bajruš s. p., Enui d. o. o. – bar Chiqita in Cvetličarna Fani Vacik s. p.. Pomagala sta nam tudi Orbico d. o. o. in JP Ljubljanska parkirišča in tržnice, d. o. o.. Društvo samo je premoglo le približno 2000 EUR. Festival je kljub temu dosegel zavidljiv uspeh.

Letos smo ponovili vajo, le da je bilo vse boljše in lažje, saj smo že imeli izkušnje, dobili pa smo tudi nekaj denarja na razpisih. Počlašeni smo z dejstvom, da smo tokrat festival organizirali v sklopu projektov MOL Četrtna skupnost Črnuče, ki nas je sprejela kot domače društvo, nas podpira in nas ceni. Podprli so nas tudi MOL, JSKD RS, Veleposlaništvo Republike Hrvaške, Turizem Ljubljana in Zavarovalnica Triglav. Prav zato smo lahko društvom, ki niso iz Slovenije, lahko razkazali Ljubljano in jih med drugim popeljali na Ljubljanski grad. Tako so lahko z lastnimi očmi občudovali panoramo in utrip glavnega mesta Slovenije.

V spremljevalnem delu festivala je v avli kulturnega doma potekala likovna razstava *Poklon Jakobu Aljažu in pomladni utrip* KUD-a Jarem, Medvode. Na stojnicah pred Kulturnim domom smo razstavljali ročna dela in ponujali međimurske tradicijske jedi (meso iz tunke, turoše, zlevanke z makom in orehi ...), razstavljalo pa je tudi društvo *Strune prijateljstva* iz Slavonije ter Čebelarstvo Brenča. V osrednjem delu festivala so na čudovito urejenem odru nastopila hrvaška, dve slovenski, srbsko, makedonsko, bošnjaško in rusko društvo. Vsa društva so nastope izvedla zelo dobro in požela spontane aplavze prepolne dvorane. Njihove nastope si lahko ogledate na povezavi: <https://picasaweb.google.com/107620660775176597683>. Tudi letošnje vodenje celotnega programa, ozvočenje, ureditev in okrasitev odra in dvorane je bilo profesionalno, čeprav so vse to opravili člani društva.

Črnuče so spet za en dan preplavile pisane noše različnih narodov. Sprehodili smo se po Dunajski cesti in Cesti Ceneta Štuparja do Centra starejših v Črnučah, kjer smo na ploščadi pred domom dobre pol ure peli in plesali za tiste najstarejše, ki se sicer težko udeležijo takšnih dogodkov. Stanovalci doma so lahko uživali ob ogledu kratke predstavitve društev s terase doma ali kar z oken svojih sob.

Vse ki ste letos zamudili prireditve, vabimo – pridite naslednje leto! Festival folklorne v Črnučah je zares lepa, pestra in zanimiva prireditve, kjer vsak najde nekaj lepega zase in za svojo dušo. Po zaključku prireditve in čiščenju prostorov smo se v poznih večernih urah vračali domov polni vtisov in srečni, da nam je prireditev v celoti uspela.

Frida Car, tajnica MFDL

VIII. mednarodni folklorni festival Kozje

V nedeljo, 17. maja sem si pogledal mednarodni folklorni festival Kozje. Tja sem potoval kot strokovni vodja folklorne skupine Cerklje, obenem pa sem si organizacijo bolj podrobno ogledal kot član strokovnega sveta pri ZLTSS.

Ko sem se pripravljaj na ogled tega festivala, sem si predhodno ogledal vse, kar je bilo o tem napisanega ali posnetega na internetu. Nisem pričakoval preveč, ker sem videl, da festival poteka v šotoru z mizami in hrupnimi gledalci, kar vsekakor ni najboljša podlaga za pozorno spremljanje folklornih skupin. Vendar so pred kratkim v Kozjem zgradili lepo večnamensko dvorano, s katero so podani vsi pogoji za izvedbo kvalitetnih prireditev.

V nedeljo so se pred to dvorano, skoraj v središču občine, zbrale tuje in nekaj domačih folklornih skupin. Skupinam so bili dodeljeni lepi prostori za preoblačenje, potem pa je sledilo skupinsko fotografiranje ter nato sprevid do centra Kozjega in nazaj, ko se je pričela finalna prireditev tega mednarodnega folklornega festivala. Na prireditvi v večnamenski dvorani so sodelovale folklorne skupine s Poljske in Italije, skupine iz domače občine in bližnje okolice ter skupine Koleda iz Velenja, FS Vransko, FS Grifon in FS Cerklje pod Krvavcem. Lep oder z relativno dobrim ozvočenjem je nudil skupinam kvaliteten nastop. Škodaje bila le v tem, da skupinam ni bila omogočena niti tonska niti pozicijska vaja, kar se je na nastopu precej odrazilo, saj predvsem skupine, kjer je bilo veliko petja, niso vedele, kako naj se znajdejo na odru. Številna publika je s tribun opazovala dogajanje na odru, kjer je blestela predvsem odlična poljska skupina. Tudi Italijani iz Furlanije so bili dokaj dobri oziroma boljši kot skupine, ki so nam znane iz različnih drugih festivalov. Slovenske skupine so bile solidne in so se predstavile s svojimi najboljšimi programi. Po prireditvi so skupinam ponudili prehrano, nadaljevalo pa se je veselo druženje s plesom še dolgo v noč. Očitno imajo organizatorji polno podporo župana in mislim, da se na tak način tudi nadalje obetajo še številni kvalitetni festivali, saj si z vsakim organiziranim pridobijo določene izkušnje in odpravljajo morebitne napake.

Zelo marljiva domača skupina si zasluži vse pohvale, saj je bilo v organizacijo tako velike prireditve vloženo veliko truda.

Brane Šmid, član strokovnega sveta ZLTSS

Napotki pri organizaciji mednarodnega otroškega festivala

Del CIOFF®-a je tudi komite, ki je zadolžen za otroške festivale in otroške folklorne skupine. V sklopu tega so izdali osnutek napotkov za organizatorje mednarodnih otroških festivalov in za predstavnike otroških folklornih skupin, ki se udeležujejo festivalov, za lažje medsebojno razumevanje in sodelovanje na področju uresničevanja otroških folklornih festivalov. Ker so napotki dokaj obširni, se bomo v tem članku osredotočili na samo organizacijo mednarodnega otroškega festivala, v nadaljnjih številkah Biltena pa bomo obdelali še ostale točke. Organizacija otroškega festivala je zelo posebna naloga in odgovornost, zato so vsi udeleženi dolžni upoštevati naslednje elemente:

Varnost otrok ter poznavanje in spoštovanje otrokovih pravic

Poseben poudarek pri organizaciji mednarodnega otroškega festivala mora biti na varnosti in udobju sodelujočih.

Starost otrok ter prednost sodelujočim

Otroška folklorna skupina, sodelujoča na mednarodnem otroškem folklornem festivalu, mora biti sestavljena iz plesalcev, ki niso starejši od 16 let, in glasbenikov vseh starosti. Program otroškega festivala je treba razviti v skladu s potrebo skupine otrok in, če je potrebno, ga prilagoditi glede na starost in sposobnost skupin.

Fizične in psihične sposobnosti otrok ter zmogljivost otrok glede pogostosti nastopov

Idealna predlagana dolžina otroškega folklornega festivala je 7 dni, sigurno pa ne več kot 14 dni. Festivalski program je potrebno izoblikovati v skladu s starostjo ter telesno in psihično zmogljivostjo otrok. Program naj bi dopuščal dovolj časa, da imajo sodelujoči otroci tudi počitek. Iz enakega razloga je potrebno program tudi zaključiti do osme ure zvečer. Uprizoritvena mesta festivala naj bi bila fiksna na vnaprej določenih mestih, da se sodelujočim skupinam ni potrebno venomer prilagajati samim mestom nastopa. Dnevno število predstav bi moralo biti odvisno od dolžine trajanja predstave. Vsi pogoji morajo biti jasno opredeljeni v programu festivala.

Socialne in komunikacijske sposobnosti otrok

Namestitev za vse tuje otroke, ki sodelujejo na festivalu, naj bi bila v dijaškem ali študentskem domu, hostlu ali hotelu, da se mladi udeleženci lahko naučijo sobivati drug z drugim. Festival lahko poskrbi za zasebno namestitev (namestitev po domovih) v primeru, da gostitelj deluje v skladu s pravili festivala.

Zabavni program za otroke

Festivalski program mora vključevati vsaj en prosti dan za obisk kulturnih znamenitosti in drugih ogledov, da sodelujoče skupine spoznavajo lokalno življenje. Zaželeno je tudi, da se v program vključijo različni načini kulturne izmenjave, kot je npr. seminar ali delavnica s predstavitev lokalnih skupin in skupin udeležencev, da lahko sodelujoče skupine doživijo različne umetnosti in kulturo hkrati. Druženje med skupinami mora biti organizirano zato, ker je namen takšnega dogodka, kot je mednarodni (otroški) folklorni festival, sklepanje prijateljstev z ljudmi s celega sveta.

Maša Kumperger, predsednica Aktiva mladih pri ZLTSS

Kamniški folklorniki v vrtcu

Na Kamniškem veselje do ljudskega plesa in petja narašča in se širi. Ne samo med folklorniki, ki se nas je v FS Kamnik v zadnjem letu nabralo kar lepo število, pomenljivo je tudi navdušenje, ki prihaja od najmlajših Kamničanov.

Ti nas vsako leto zvesto vabijo v svoje vrste v vrtec. Marca letos se je zgodilo posebno srečanje v vrtcu Antona Medveda, v enoti Pestrna na Duplici – lahko bi skoraj rekli srečanje dveh folklornih skupin. Otroci vrtičkarji so se pod mentorstvom Francija Poljanška in v pravi otroški ljudski opravi spretno zavrteli po ljudskih taktih.

Potem so z velikimi očmi in ušesi spremljali splet folklornikov FS Kamnik *Na povorki*. Za nameček so godci zagodli še *Mi se imamo radi*, da smo lahko prav vsi skupaj rajali. Seveda se ob takšnih priložnostih zagode in zapoje tudi kakšna narodno zabavna viža. Otroci presenetljivo dobro znajo melodije in besedila na pamet! Skratka, dopoldanska druženja so med starejšimi folklorniki in najmlajšimi nadobudneži neprecenljiva!

V FS Kamnik se veselimo vsestranskega povezovanja. Hvaležni smo tudi za vso podporo pri širjenju veselja do ljudskega petja in plesa, ki prihaja z občinske ravni. S skupnim sodelovanjem si želimo oblikovati jesenske dneve narodnih noš, kamor vas že zdaj prisrčno in z veseljem vabimo. Veselo bo!

Lucija Rifel, FS Kamnik

Prireditve in izobraževanja v okviru folklorne dejavnosti JSKD RS

Tudi poleti in v začetku študijskega leta folklorniki ne počivajo. Konec julija najboljše izbrane folklorne skupine čaka predstavitev na 1. delu državnega srečanja z naslovom *Le plesat me pelji*, 2. del državnega srečanja pa prirejamo v Sežani sredi oktobra. Za znanja in druženja željne pripravljamo godčevski in pevski seminar v Beltincih, tik pred začetkom šole pa za mlade folklornike in njihove vodje otroški folklorni, pevski in godčevski tabor v Mariboru.

Le plesat me pelji 2014, 1. del

Beltinci, 27. 7. 2014

Prvi del srečanja v Beltincih je namenjen predstavitvi zanimivih programov odraslih folklornih skupin, izbranih na podlagi

strokovnega ogleda območnih srečanj odraslih folklornih skupin, in ogleda posnetkov najboljših na območnih srečanjih.

Le plesat me pelji 2014, 2. del

Sežana, 19. 10. 2013

Na 2. delu državnega srečanja se predstavljajo odrasle folklorne skupine, ki kakovostno poustvarjajo plesno in z njim povezano izročilo ali pa oblikujejo svoj program na nov, stroki primeren in inovativen način.

Nova glasbila – stari načini

Beltinci, 25. 7. 2014 - 27. 7. 2014

Seminar namenjamo godcem folklornih in godčevskih skupin, ki bi radi zaigrali »po starem«. Žal nam stara ali starejša glasbila pogosto niso na doseg roke, zato se bomo v teoriji in praksi preizkušali v ustvarjanju sprejemljivega zvoka za izvedbo ljudske glasbe z glasbili, ki so na voljo danes.

Petje v različnih pevskih sestavih

Beltinci, 25. 7. 2014 - 27. 7. 2014

Seminar namenjamo vsem odraslim folklornim skupinam, pevskim skupinam in »ljudskim pevcem«. Ljudsko petje ponuja veliko možnosti glede petja v različnih pevskih sestavih, od enega pevca pa do večih, od petja v mešanih sestavih, do petja, kjer pojejo le ženske ali moški. To kažejo izsledki s terena, pa tudi predstavitve na srečanjih pevcev ljudskih pesmi. Na seminarju bomo preizkušali in se učili petja v različnih pevskih sestavih.

Otroški folklorni, pevski in godčevski tabor

Maribor, 22. 8. 2014 – 24. 8. 2014

Otroški folklorni tabor namenjamo otroškim folklornim skupinam (vodjem in članom), ki želijo razvijati obstoječe programe in ustvarjati nove. Po dobri praksi iz lanskega leta bomo tudi tokrat pripravili razširjen program – ločeno bo tekel program za plesalce, pevce in godce.

Tjaša Ferenc, folklorna dejavnost JSKD

Utrinki z
Alpe – Adria
(foto: Janja
Ravnikar)